

Dienes Izráné Hajdú Emma

Oroszhegy (Udvarhely vm.) 1901 – Endrőd 1946

A szálló évekre visszatekintve csak kevesen – főleg az idősebbek – emlékeznek Dienes Izra tanítóra, a „góbérra.”, aki Erdélyből származott, onnan került Endrődre. Hát még ki emlékezhet a Szarvasvégi temetőben nyugvó első feleségére, Hajdú Emmára. Ő szintén „székely asszony” volt, mint ahogy székely volt a javából „Izra bácsi”, a férj.

Mindketten szülőföldjükön végezték el iskoláikat. Emma 1920-ban Sepsiszentgyörgyön kapott tanítói oklevelet. Az utolsó évfolyam volt, mely magyar oklevelet kapott.

1926-ban férjhez ment Dienes Izrához, aki akkor már szintén tanító volt.

A román hatóságok nem igen nézték jó szemmel a magyar pedagógusokat, így előbb a férj, majd Emma asszony is Magyarországra áttelepült.

Nem régen leányuk – aki már Magyarországon született – írt nekem levelet, amelyben szülei hányattatásairól emlékezik meg. Talán akadnak manapság olyan családok, akik megelégedettségben élnek, ha nem is gondok nélkül. Ők talán el sem tudják képzelni, milyen nehéz életet is kibír egy ember, pláne ha nő az illető.

Tehát a Dienes házaspár Endrődre került, és itt tanítottak különböző tanyai iskolákban. A kedves székely asszony a magával hozott székely kultúrát igyekezett tanítványainak, sőt a szülőknek is tovább adni, székely néptánc, kézimunka, dalok formájában. A petróleumlámpa világítású iskolában a téli estéket színdarabok, különböző összejövetelek, rendezvények tették színesebbé a férjével együtt.

Az Endrőd-Kondorostanya Pogány Frigyes elnevezésű iskolában született meg kislányuk is. A körülmények úgy hozták, hogy honvágytól hajtva visszaköltöztek Erdélybe, Nagyváradtón és Tordán tanítottak, hisz szűkebb hazájuk a Bécsi döntés alapján újból Magyarországhoz tartozott.

Nem sokáig élhettek itt sem és így sem, mert a második világháború közbeszólt, a férjet katonának hívták be, a háború vihara ismét menekülésre készítette a kis családot. Ismét Endrődre kerültek. „Leégve”, ahogy szokás mondani. Az itteni ismerősök segítették őket, ki mivel tudta, például bútorral, ágyneművel stb.

Emma asszony egészségét a viszontagságos idők igen megviselték. Szívbeteg lett. Igyekezett a kölcsönkapott tárgyakat visszaadni jótevőiknek. Időközben a

kisleányuk is felnőtt. Iskoláit befejezván férjhez ment Dr. Molnár Lajos orvosprofesszorhoz. Édesanyját, Emma asszonyt Endrődön temették el 1946-ban.

Az apa évek múlva újra házasodott. Egy endrődi tanítónőt vett feleségül, ebből a házasságból is egy kislány született, aki az Imola nevet kapta. Néhány szorgos év után újabb tragédia következett a Dienes család életében. Az 1956-os helyi eseményekben való részvétel természetesen megtorlásra került a hatalom részéről... Debrecenbe költöztek, ott a már felnőtt lány vette oltalma alá a családot. Az ismerősei és tanítványai számára felejthetetlen „székely góbé”, Izra bácsi, aki tartást, emberséget is tanított életmódjával, igazságosságával, nagyszerű tanító volt. Második felesége „Mancika” néni is örökké emlékezetes marad tanítványai szívében, aki csendes, de türelmes következetes tanításával adta át tudását az endrődi gyerekeknek. Ők Debrecenben alusszák örök álmukat.

Mindhárman nyugodjanak békében.